

nestálost, prchavost, pomíjivost a co je tedy chvilkové, až bezcenné a nicotné. Tak se objeví hned na začátku bible v podobě jména druhorozeného syna Adamova (Abel = *Hebel*, H., Gn 4,2), jinde se jím označuje pomíjejícnost pokladů (Př 21,6) nebo krásy ženy (31,30), člověka (Ž 39,6 144,4) a jeho myšlení (94,11). A často jsou tímto slovem označeny modly a modloslužba (Dt 32,21 2Kr 17,15 Jr 2,5 8,19 10,3 Jon 2,9 aj.). Výrok o prchavosti a nicotnosti všeho není však výkřik beznaděje a škarohlídství, nýbrž realistický pohled bible na člověka a stvoření vůbec: prach ze země (Gn 2,6) do prachu se vrací (3,19). Jeho život je jako stín (Ž 39,7) a pára (Jk 4,14). Všecko jsoucno bylo vyvoláno z nicoty stvořitelským Slovem a samo o sobě zase do nicoty padá, jak jen mu Bůh vezme podstatu života (Ž 104,29). Bez toho, který je První i Poslední, nestvořený a věčný, končí i všecko lidské živoření v nicotě. Smysl zdejšího živobytí a lopocení najde člověk jen ve svém Stvořiteli a Otci (sr Kaz 12,1.13n).

Obrat 'pomíjivost, samá pomíjivost' (dosl. 'pomíjivost pomíjivostí') je v hebrejštině běžné stupňování. Podobně se říká 'nebesa nebes' (Dt 10,14 1Kr 8,27 aj., sr název knihy 'Píseň písní' pro Velepíseň).

c) Věčný koloběh 1,3—11

³ **Jaký užitek má člověk z veškerého svého pachtění,
z toho, jak se pod sluncem pachtí?**

⁴ **Pokolení odchází, pokolení přichází,
ale země stále trvá.**

⁵ **Slunce vychází, slunce zapadá
a dychtivě tíhne k místu,
odkud opět vzejde.**

⁶ **Vítr ^dspěje k jihu, stáčí se k severu ^d,
točí se, točí, směje dál,
až se zas oklikou vrátí.**

⁷ **Všechny řeky smějí do moře,
a moře se nepřeplní;
do místa, z něhož vytékají,**